

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2011 m. birželio 24 d.

dėl ekologinių kriterijų, kuriais remiantis rankomis plaunamų indų plovikliams suteikiamas ES ekologinis ženklas, nustatymo

(pranešta dokumentu Nr. C(2011) 4448)

(Tekstas svarbus EEE)

(2011/382/ES)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 66/2010 dėl ES ekologinio ženklo ⁽¹⁾, ypač į jo 8 straipsnio 2 dalį,

pasikonsultavusi su Europos Sąjungos ekologinio ženklinimo valdyba,

kadangi:

- (1) Pagal Reglamentą (EB) Nr. 66/2010 ES ekologinis ženklas gali būti suteikiamas tokiems produktams, kurie per visą gyvavimo ciklą daro mažesnę poveikį aplinkai.
- (2) Reglamente (EB) Nr. 66/2010 nustatyta, kad kiekvienai produktų grupei turi būti nustatyti konkretūs ES ekologinio ženklo suteikimo kriterijai.
- (3) Komisijos sprendimu 2005/342/EB ⁽²⁾ nustatyti ekologiniai kriterijai ir su jais susiję rankomis plaunamų indų plovikliams taikytini vertinimo bei patikros reikalavimai, galiojantys iki 2011 m. birželio 30 d.
- (4) Šie kriterijai dar persvarstyti atsižvelgiant į technologijų pažangą. Naujieji kriterijai ir susiję vertinimo bei patikros reikalavimai turėtų galioti ketverius metus nuo šio sprendimo priėmimo dienos.
- (5) Siekiant aiškumo Sprendimas 2005/342/EB turėtų būti pakeistas nauju sprendimu.
- (6) Reikėtų nustatyti pereinamąjį laikotarpį gamintojams, kurių produktams pagal Sprendime 2005/342/EB nustatytus kriterijus suteiktas rankomis plaunamų indų ploviklių ekologinis ženklas, ir taip jiems suteikti pakankamai laiko pritaikyti savo produktus, kad šie atitiktų

persvarstytus kriterijus ir reikalavimus. Be to, iki Sprendimo 2005/342/EB galiojimo pabaigos gamintojams turėtų būti leista teikti paraiškas, parengtas remiantis tame sprendime arba šiame sprendime nustatytais kriterijais.

- (7) Šiame sprendime numatytos priemonės atitinka pagal Reglamento (EB) Nr. 66/2010 16 straipsnį įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Produktų grupę „rankomis plaunamų indų plovikliai“ sudaro visi plovikliai, skirti rankomis plauti indus, keraminius indus, stalo irankius, puodus, keptuves, virtuvės reikmenis ir kt.

Produktų grupę sudaro buitiniam ir profesiniam naudojimui skirti produktai. Produktai turi būti cheminių medžiagų mišiniai ir į juos gamintojas neturi būti specialiai įdėjęs mikroorganizmų.

2 straipsnis

Šiame sprendime vartojamos šios sąvokų apibrėžtys:

- 1) cheminė medžiaga – cheminis elementas ir jo junginiai, natūralaus būvio arba gauti taikant bet kokią gamybos procesą, įskaitant bet koki priedą, būtiną produkto stabilumui išlaikyti, ir bet kurias vykstant gamybos procesui atsiradusias priemaišas, tačiau išskyrus bet koki tirpiklį, kuris gali būti atskirtas nepakenkiant cheminės medžiagos stabilumui ir nekeičiant jos sudėties;
- 2) produktas (arba mišinys) – dviejų arba daugiau nereaguojančių cheminių medžiagų mišinys arba tirpalas.

3 straipsnis

Kad rankomis plaunamų indų plovikliui pagal Reglamentą (EB) Nr. 66/2010 būtų suteiktas ES ekologinis ženklas, jis turi būti priskiriamas šio sprendimo 1 straipsnyje apibrėžtai produktų grupei „rankomis plaunamų indų plovikliai“ ir atitikti šio sprendimo priede nustatytus kriterijus ir su jais susijusius vertinimo bei patikros reikalavimus.

⁽¹⁾ OL L 27, 2010 1 30, p. 1.

⁽²⁾ OL L 115, 2005 5 4, p. 9.

4 straipsnis

Produktų grupei „rankomis plaunamų indų plovikliai“ taikytini kriterijai ir su jais susiję vertinimo bei patikros reikalavimai galioja ketverius metus nuo šio sprendimo priėmimo dienos.

5 straipsnis

Administravimo tikslais produktų grupei „rankomis plaunamų indų plovikliai“ priskiriamas kodas 019.

6 straipsnis

Sprendimas 2005/342/EB panaikinamas.

7 straipsnis

1. Nukrypstant nuo 6 straipsnio nuostatų, paraiškos dėl ES ekologinio ženklo suteikimo produktams, priskiriamiems produktų grupei „rankomis plaunamų indų plovikliai“, pateiktos iki šio sprendimo priėmimo dienos, vertinamos pagal Sprendime 2005/342/EB nustatytus reikalavimus.

2. Paraiškos dėl ES ekologinio ženklo suteikimo produktams, priskiriamiems produktų grupei „rankomis plaunamų indų

plovikliai“, pateiktos nuo šio sprendimo priėmimo dienos, iki ne vėliau kaip 2011 m. birželio 30 d., gali būti grindžiamos Sprendime 2005/342/EB arba šiame sprendime nustatytais kriterijais. Tos paraiškos vertinamos pagal kriterijus, kuriais jos yra grindžiamos.

3. Jei ekologinis ženklas suteikiamas pagal paraišką, įvertintą remiantis Sprendime 2005/342/EB nustatytais kriterijais, toks ekologinis ženklas gali būti naudojamas 12 mėnesių nuo šio sprendimo priėmimo dienos.

8 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2011 m. birželio 24 d.

Komisijos vardu

Janez POTOČNIK

Komisijos narys

PRIEDAS

SISTEMA

Kriterijų tikslai

Šiais kriterijais visų pirma siekiama populiarinti produktus, kuriuos naudojant į vandens aplinką patenka mažiau toksinių medžiagų arba kitokių teršalų, sumažinti su pavojingų cheminių medžiagų naudojimu susijusį aplinkai ir žmonių sveikatai keliamą pavojų arba jo išvengti, kuo labiau sumažinti pakuočių atliekų kiekį ir pateikti vartotojui informaciją, kuri padėtų veiksmingai naudoti produktą, kad būtų kuo labiau sumažintas poveikis aplinkai.

KRITERIJAI

1. Toksiškumas vandens organizmams
2. Biologinis paviršinio aktyvumo medžiagų skaidumas
3. Uždraustos ar ribojamos cheminės medžiagos ir mišiniai
4. Kvapiosios medžiagos
5. Ėsdinimo savybės
6. Pakavimo reikalavimai
7. Tinkamumas naudoti
8. Naudojimo instrukcija
9. ES ekologinio ženklo etiketėje pateikiama informacija

Vertinimo ir patikros reikalavimai

a) Reikalavimai

Nurodomi kiekvienam kriterijui priskiriami konkretūs vertinimo ir patikros reikalavimai.

Jeigu reikalaujama, kad pareiškėjas pateiktų deklaracijas, dokumentus, analizės duomenis, bandymų ataskaitas ar kitus atitikties kriterijų reikalavimams įrodymus, laikoma, kad prireikus juos gali pateikti pareiškėjas (-ai) ir (arba) jo (jų) tiekėjas (-ai) ir t. t.

Jeigu įmanoma, bandymus turėtų atlikti standarto EN ISO 17025 arba jam lygiaverčio standarto bendruosius reikalavimus atitinkančios laboratorijos.

Prireikus galima taikyti kitokius, nei kiekvienam kriterijui priskiriami, bandymų metodus, jeigu paraišką vertinanti kompetentinga institucija pripažįsta jų lygiavertiškumą.

I priedėlyje daroma nuoroda į Ploviklių ingredientų duomenų bazėje (PIDB) pateiktą sąrašą, į kurį įtraukti ploviklių sudėtyje dažniausiai esantys ingredientai. Ja turi būti naudojamosi imant duomenis ribiniam skiedimo tūriui (CDV) skaičiuoti ir ingredientų biologiniam skaidumui įvertinti. Jei cheminės medžiagos nėra PIDB sąrašė, pateikiami nurodymai, kaip apskaičiuoti ar ekstrapoliuoti atitinkamus duomenis. Naujausią PIDB sąrašo versiją galima gauti ES ekologinio ženklo interneto svetainėje arba atskirų kompetentingų institucijų svetainėse.

Tam tikrais atvejais kompetentingos institucijos gali reikalauti patvirtinamųjų dokumentų ir gali atlikti nepriklausomas patikras.

b) Matavimo ribos

Visos produkto sudėtyje esančios cheminės medžiagos, įskaitant ingredientų priedus (pvz., konservantus ar stabilizatorius), kurių koncentracija yra didesnė nei 0,010 % galutinio preparato masės, turi atitikti ES ekologinio ženklo kriterijus, išskyrus tuo atveju, kai taikomas 1 kriterijus, kurį turi atitikti kiekviena specialiai įdėta cheminė medžiaga, nepriklausomai nuo jos masės. Kriterijus turi atitikti ir priemaišos, kurios susidarė gaminant ingredientus ir kurių koncentracija yra > 0,010 % galutinio preparato masės.

c) Standartinė dozė

Atliekant skaičiavimus, kuriais siekiama pagrįsti atitiktą ES ekologinio ženklo kriterijų reikalavimams, ir tikrinant plaunamąją gebą, rankomis plaunamų indų ploviklių standartinė dozė laikoma gramais nurodyta produkto dozė, kurios, kaip rekomenduoja gamintojas, reikia norint paruošti 1 litrą įprastai suteptiems indams plauti skirto vandens.

ES EKOLOGINIO ŽENKLO SUTEIKIMO KRITERIJAI

1 kriterijus. Toksiškumas vandens organizmams

Kiekvienos cheminės medžiagos (i) ribinis skiedimo tūris ($CDV_{ilgalaikis(i)}$) apskaičiuojamas pagal šią lygtį:

$$CDV_{ilgalaikis} = \sum CDV_{(i)} = \sum \frac{masė_{(i)} \times DF_{(i)}}{TF_{ilgalaikis(i)}} \times 1\,000$$

čia $masė_{(i)}$ – cheminės medžiagos masė (gramais), esanti dozėje, kurios, kaip rekomenduoja gamintojas, reikia norint paruošti 1 litrą indų plovimo vandens. $DF_{(i)}$ – cheminės medžiagos skaidumo faktorius, $TF_{ilgalaikis(i)}$ – cheminės medžiagos toksiškumo faktorius (ml/l).

DF ir $TF_{ilgalaikis}$ vertės turi atitikti vertes, nurodytas ploviklių ingredientų duomenų bazėje pateikto sąrašo A dalyje (PIDB sąrašo A dalyje) (I priedėlis). Jei konkreči cheminė medžiaga nėra įtraukta į PIDB sąrašo A dalį, pareiškėjas apskaičiuoja vertes PIDB sąrašo B dalyje (I priedėlis) nurodytu būdu. Sudėjus kiekvienos cheminės medžiagos $CDV_{ilgalaikis}$ vertes, gaunama produkto $CDV_{ilgalaikis}$ vertė.

$CDV_{ilgalaikis}$ vertė apskaičiuojama pagal gramais nurodytą produkto dozę, kurios, kaip rekomenduoja gamintojas, reikia norint paruošti 1 litrą įprastai suteptiems indams plauti skirto vandens. Rekomenduojamos dozės, apskaičiuotos 1 litrai indų plovimo vandens, $CDV_{ilgalaikis}$ vertė neturi viršyti 3 800 litrų.

Vertinimas ir patikra. Kompetentingai institucijai nurodoma tiksli produkto sudėtis ir atitiktą šiam kriterijui įrodantys išsamūs $CDV_{ilgalaikis}$ vertės skaičiavimai.

2 kriterijus. Paviršinio aktyvumo medžiagų biologinis skaidumas

a) Lengvas biologinis skaidumas (aerobinis)

Visos paviršinio aktyvumo medžiagos turi būti lengvai biologiškai skaidomos.

Vertinimas ir patikra. Kompetentingai institucijai nurodoma tiksli produkto sudėtis ir kiekvienos cheminės medžiagos paskirties aprašymas. PIDB sąrašo A dalyje (I priedėlis) nurodyta, ar aerobinėmis sąlygomis konkreči paviršinio aktyvumo medžiaga yra biologiškai skaidi, ar ne (paviršinio aktyvumo medžiagos su įrašu „R“ aerobinio biologinio skaidumo skiltyje yra lengvai biologiškai skaidžios). Jei paviršinio aktyvumo medžiagos neįtrauktos į PIDB sąrašo A dalį, pateikiama atitinkama informacija iš literatūros arba kitų šaltinių, arba atitinkamų bandymų rezultatai, kurie rodytų, kad jos yra biologiškai skaidžios. Lengvo biologinio skaidumo bandymai turi atitikti 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 648/2004 dėl ploviklių⁽¹⁾ nurodytus bandymus. Paviršinio aktyvumo medžiagos laikomos lengvai biologiškai skaidžiomis, jei biologinio skaidumo (mineralizacijos) lygis yra bent 60 % per 28 dienas; šis dydis apskaičiuojamas atliekant vieną iš šių penkių bandymų: CO₂ tūryje virš tirpalo bandymą (OECD 310), anglies dioksido (CO₂) išsiskyrimo modifikuotą Sturm bandymą (OECD 301B; Tarybos reglamento (EB) Nr. 440/2008⁽²⁾ C.4 dalyje nurodytą C bandymą), uždarosios kolbos bandymą (OECD 301D; Reglamento (EB) Nr. 440/2008 C.4 dalyje nurodytą E bandymą), manometrinės respirometrijos bandymą (OECD 301F; Reglamento (EB) Nr. 440/2008 C.4 dalyje nurodytą D bandymą) arba MITI (I) bandymą (OECD 301C; Reglamento (EB) Nr. 440/2008 C.4 dalyje nurodytą F bandymą) arba lygiaverčius ISO bandymus. Jei paviršinio aktyvumo medžiagos biologinis skaidumas yra bent 70 % per 28 dienas, priklausomai nuo jos fizinių savybių, siekiant patvirtinti, jog medžiaga lengvai biologiškai skaidoma, galima atlikti vieną iš šių bandymų: ištirpusios organinės anglies (DOC) kiekio mažėjimo bandymą (OECD 301A; Reglamento (EB) Nr. 440/2008 C.4 dalyje nurodytą A bandymą) arba modifikuotą OECD atrankos pagal DOC išnykimą bandymą (OECD 301E; Reglamento (EB) Nr. 440/2008 C.4 dalyje nurodytą B bandymą) arba lygiaverčius ISO bandymus. Bandymų metodų, pagrįstų ištirpusios organinės anglies kiekio matavimais, tinkamumas turi būti atitinkamai pagrįstas, kadangi šiais metodais galima gauti duomenis apie pašalinimą, o ne apie biologinį skaidumą. Pradinis adaptavimas lengvam aerobiniam skaidumui nustatyti neturi būti taikomas. Netaikomas 10 parų laikotarpio principas.

b) Anaerobinis biologinis skaidumas

Paviršinio aktyvumo medžiagos, kurios nėra biologiškai skaidomos anaerobinėmis sąlygomis, gali būti naudojamos produkte neviršijant toliau nurodytų ribų, jei paviršinio aktyvumo medžiagoms nėra priskiriama frazė H400/R50 (labai toksiška vandens organizmams).

Bendra anaerobinėmis sąlygomis biologiškai neskaidžių paviršinio aktyvumo medžiagų masė neturi viršyti 0,20 g 1 litrai indų plovimo vandens paruošti rekomenduojamos dozės.

⁽¹⁾ OL L 104, 2004 4 8, p. 1.

⁽²⁾ OL L 142, 2008 5 31, p. 1.

Vertinimas ir patikra. Kompetentingai institucijai nurodoma tiksli produkto sudėtis ir kiekvienos cheminės medžiagos paskirties aprašymas. PIDB sąrašo A dalyje (I priedėlis) nurodyta, ar anaerobinėmis sąlygomis konkreti paviršinio aktyvumo medžiaga yra biologiškai skaidi, ar ne (paviršinio aktyvumo medžiagos su įrašu „Y“ anaerobinio biologinio skaidumo skiltyje yra biologiškai skaidžios anaerobinėmis sąlygomis). Jei paviršinio aktyvumo medžiagos neįtrauktos į PIDB sąrašo (OL L 115, 2005 5 4, p. 18) A dalį, pateikiama atitinkama informacija iš literatūros arba kitų šaltinių, arba atitinkamų bandymų rezultatai, kuriais įrodoma, kad jos yra biologiškai skaidžios anaerobinėmis sąlygomis. Standartiniu skaidumo anaerobinėmis sąlygomis bandymu laikomas OECD 311, ISO 11734, ECETOC Nr. 28 (1988 m. birželio mėn.) arba lygiavertis bandymo metodas, laikantis reikalavimo, kad visiškai skaidumas anaerobinėmis sąlygomis būtų ne mažesnis kaip 60 %. Bandymų metodai, kuriuos taikant imituojamos anaerobinės aplinkos sąlygos, gali būti naudojami patvirtinti, kad anaerobinėmis sąlygomis buvo gauta bent jau 60 % biologinio skaidumo vertė (žr. II priedėlį).

3 kriterijus. Uždraustos ar ribojamos cheminės medžiagos ir mišiniai

A, b ir c punktuose nurodyti reikalavimai taikomi kiekvienai cheminei medžiagai arba mišiniui, įskaitant biocidus, dažiklius ir kvapiąsias medžiagas, kurios sudaro daugiau nei 0,010 % gautinio produkto masės. Tai taikytina ir kiekvienai ploviklio sudėtyje esančio mišinio cheminei medžiagai, kuri sudaro daugiau nei 0,010 % galutinio produkto masės. Bet kokia nanoformų, kurių specialiai įdėta į produktą, koncentracija turi atitikti 3 kriterijaus c punkto reikalavimus.

a) Nustatytos draudžiamos cheminės medžiagos

Produkto sudėtyje ir jame esančių mišinių sudėtyje neturi būti šių cheminių medžiagų:

- Alkilfenoletoksilatų (APEO) ir jų darinių
- EDTA (etilendiamintetraacto rūgšties) ir jos druskų
- 5-Brom-5-nitro-1,3-dioksano
- 2-Brom-2-nitropropan-1,3-diolio
- Diazolinidilkarbamido
- Formaldehido
- Natrio hidroksimetilglicinato
- Nitromuskusų ir policiklinių muskusų, įskaitant, pvz.:

muskuso ksileną: 5-tret-butyl-2,4,6-trinitro-m-ksileną,

muskuso ambretą: 4-tret-butyl-3-metoksi-2,6-dinitrotolueną,

moskeną: 1,1,3,3,5-pentametil-4,6-dinitroindaną,

muskuso tibetiną: 1-tret-butyl-3,4,5-trimetil-2,6-dinitrobenzeną,

muskuso ketoną: 4'-tret-butyl-2',6'-dimetil-3',5'-dinitroacetofenoną,

HHCB (1,3,4,6,7,8-heksahidro-4,6,6,7,8,8-heksametilciklopenta(g)-2-benzpiraną),

AHTN (6-acetil-1,1,2,4,4,7-heksamiltetraliną).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia deklaraciją, prireikus kartu su gamintojų deklaracijomis, kuria patvirtinama, kad išvardytų cheminių medžiagų produkte nėra.

b) Ketvirtinių amonio druskų, kurios nėra lengvai biologiškai skaidžios, neturi būti produkto arba produktą sudarančio mišinio sudėtyje.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia dokumentus, kuriais įrodo visų naudojamų ketvirtinių amonio druskų biologinį skaidumą.

c) Pavojingos cheminės medžiagos ir mišiniai

Pagal Reglamento (EB) Nr. 66/2010 6 straipsnio 6 dalį nei produkto, nei jo dalių sudėtyje neturi būti cheminių medžiagų (bet kokių pavidalu, įskaitant nanoformas), kurios klasifikuojamos priskiriant toliau nurodytas pavojingumo arba rizikos frazes pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 ⁽¹⁾ arba Tarybos direktyvą 67/548/EEB ⁽²⁾, ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 ⁽³⁾ 57 straipsnyje nurodytų cheminių medžiagų. Toliau nurodytos rizikos frazės paprastai taikomos cheminėms medžiagoms. Tačiau fermentų ir kvapiųjų medžiagų mišiniams, kai negalima gauti informacijos apie chemines medžiagas, taikomos mišinių klasifikavimo taisyklės.

Pavojingumo ir rizikos frazių sąrašas:

Pavojingumo frazė ⁽¹⁾	Rizikos frazė ⁽²⁾
H300 Mirtina prarijus	R28
H301 Toksiška prarijus	R25
H304 Prarijus ir patekus į kvėpavimo takus, gali sukelti mirtį	R65
H310 Mirtina susilietus su oda	R27
H311 Toksiška susilietus su oda	R24
H330 Mirtina įkvėpus	R23; R26
H331 Toksiška įkvėpus	R23
H340 Gali sukelti genetinius defektus	R46
H341 Įtariama, kad gali sukelti genetinius defektus	R68
H350 Gali sukelti vėžį	R45
H350i Gali sukelti vėžį įkvėpus	R49
H351 Įtariama, kad sukelia vėžį	R40
H360F Gali pakenkti vaisingumui	R60
H360D Gali pakenkti negimusiam kūdikiui	R61
H360FD Gali pakenkti vaisingumui. Gali pakenkti negimusiam kūdikiui	R60–61
H360Fd Gali pakenkti vaisingumui. Įtariama, kad gali pakenkti negimusiam kūdikiui	R60–63
H360Df Gali pakenkti negimusiam kūdikiui. Įtariama, kad gali pakenkti vaisingumui	R61–62
H361f Įtariama, kad gali pakenkti vaisingumui	R62
H361d Įtariama, kad gali pakenkti negimusiam kūdikiui	R63
H361fd Įtariama, kad gali pakenkti vaisingumui. Įtariama, kad gali pakenkti negimusiam kūdikiui	R62–63
H362 Gali pakenkti žindomam vaikui	R64

⁽¹⁾ OL L 353, 2008 12 31, p. 1.

⁽²⁾ OL 196, 1967 8 16, p. 1.

⁽³⁾ OL L 396, 2006 12 30, p. 1.

Pavojingumo frazė ⁽¹⁾	Rizikos frazė ⁽²⁾
H370 Kenkia organams	R39/23; R39/24; R39/25; R39/26; R39/27; R39/28
H371 Gali pakenkti organams	R68/20; R68/21; R68/22
H372 Kenkia organams, jeigu medžiaga veikia ilgai arba kartotinai	R48/25; R48/24; R48/23
H373 Gali pakenkti organams, jeigu medžiaga veikia ilgai arba kartotinai	R48/20; R48/21; R48/22
H400 Labai toksiška vandens organizmams	R50
H410 Labai toksiška vandens organizmams, sukelia ilgalaikius pakitimus	R50–53
H411 Toksiška vandens organizmams, sukelia ilgalaikius pakitimus	R51–53
H412 Kenksminga vandens organizmams, sukelia ilgalaikius pakitimus	R52–53
H413 Gali sukelti ilgalaikį kenksmingą poveikį vandens organizmams	R53
EUH059 Pavojinga ozono sluoksniui	R59
EUH029 Kontaktuojama su vandeniu išskiria toksiškas dujas	R29
EUH031 Kontaktuojama su rūgštimis išskiria toksiškas dujas	R31
EUH032 Kontaktuojama su rūgštimis išskiria labai toksiškas dujas	R32
EUH070 Toksiška patekus į akis	R39–41
Jautrinančios cheminės medžiagos	
H334 Įkvėpus gali sukelti alerginę reakciją, astmos simptomus arba apsunkinti kvėpavimą	R42
H317 Gali sukelti alerginę odos reakciją	R43

⁽¹⁾ Kaip numatyta Reglamente (EB) Nr. 1272/2008.

⁽²⁾ Kaip numatyta Direktyvoje 67/548/EEB.

Cheminėms medžiagoms arba mišiniams, kuriuos apdorojus jų savybės pasikeičia (pvz., tampa biologiškai nebeprisiemami, įvyksta cheminių pakitimų) taip, kad nustatytasis pavojus išnyksta, pirmiau nustatytas reikalavimas netaikomas.

Išimtytys. Šis reikalavimas netaikomas šioms cheminėms medžiagoms arba mišinims:

Paviršinio aktyvumo medžiagos Kai koncentracija produkte < 25 % (*)	H400 Labai toksiška vandens organizmams	R 50
Kvapiosios medžiagos	H412 Kenksminga vandens organizmams, sukelia ilgalaikius pakitimus	R52–53
Fermentai (**)	H334 Įkvėpus gali sukelti alerginę reakciją, astmos simptomus arba apsunkinti kvėpavimą	R42
Fermentai (**)	H317 Gali sukelti alerginę odos reakciją	R43
NTA kaip MGDA ir GLDA priemaiša (***)	H351 Įtariama, kad sukelia vėžį	R40

(*) Procentinė dalis turi būti padalyta iš m faktoriaus, nustatyto pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008.

(**) Įskaitant stabilizatorius ir kitas preparatuose esančias pagalbines chemines medžiagas.

(***) Kai koncentracija žaliavinėse medžiagose mažesnė kaip 1,0 %, jei bendra koncentracija galutiniame produkte mažesnė kaip 0,10 %.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas kompetentingai institucijai nurodo tikslią produkto sudėtį. Pareiškėjas, pagrįsdamas informacija, kurią sudaro bent Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 VII priede nurodyti duomenys, įrodo, kad produkto sudėtyje esančios cheminės medžiagos atitinka šio kriterijaus reikalavimus. Tokia informacija turi būti susijusi su tam tikru produkto sudėtyje esančios cheminės medžiagos pavidalu, įskaitant nanoformas. Tuo tikslu pareiškėjas pateikia produkto ir kiekvienos nurodytos jo sudėtyje esančios cheminės medžiagos atitikties šiam kriterijui deklaraciją ir ingredientų sąrašą, ir susijusius saugos duomenų lapus pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 II priedą. Pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 31 straipsnį parengtuose saugos duomenų lapuose nurodomos koncentracijos ribos.

- d) Cheminės medžiagos, įtrauktos į sąrašą pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 59 straipsnio 1 dalį

Cheminiams medžiagoms, kurios laikomos labai didelį susirūpinimą keliančiomis medžiagomis ir yra įtrauktos į Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 59 straipsnyje numatytą sąrašą ir kurių koncentracija mišiniuose didesnė kaip 0,010 % (w/w), netaikoma jokia Reglamento (EB) Nr. 66/2010 6 straipsnio 6 dalyje numatyto draudimo išimtis.

Vertinimas ir patikra. Cheminių medžiagų, kurios laikomos labai didelį susirūpinimą keliančiomis medžiagomis ir kurios pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 59 straipsnį įtrauktos į pasiūlytų medžiagų sąrašą, sąrašas skelbiamas

http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp.

Remiamasi paraiškoms teikimo dieną galiojančiu sąrašu.

Koncentracijos ribos nurodomos pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 31 straipsnį parengtuose saugos duomenų lapuose.

- e) Biocidai

- i) Produkte biocidų gali būti tik jam konservuoti, o jų kiekis – tik toks, kokio reikia šiam tikslui. Tai netaikoma paviršinio aktyvumo medžiagoms, kurios taip pat gali turėti biocidinių savybių.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia visų pridėtų konservantų medžiagos saugos duomenų lapus ir informaciją apie jų tikslią koncentraciją produkte. Konservantų gamintojas arba tiekėjas pateikia informaciją apie tai, kokia konservantų dozė yra būtina produktui konservuoti.

- ii) Ant pakuotės ar kokiais nors kitais būdais draudžiama tvirtinti ar užsiminti, kad produktas turi antimikrobinį poveikį.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas kompetentingai institucijai pateikia kiekvieno tipo pakuotės tekstus ir atvaizdus, ir (arba) kiekvieno skirtingo pakuotės tipo pavyzdį.

- iii) Biocidus leidžiama naudoti tik kaip produkto sudedamąją dalį arba kaip tame produkte esančio mišinio dalį tuo atveju, jei jie skirti produktui konservuoti ir jei pagal Direktyvą 67/548/EEB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 1999/45/EB⁽¹⁾ arba Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 jiems priskiriamos H410/R50–53 arba H411/R51–53, ir tik jei jų biologinio kaupimosi potencialas log Pow (pasiskirstymo oktanolis-vanduo koeficiento logaritmas) < 3,0 arba eksperimentu nustatytas biologinio kaupimosi koeficientas (BCF) ≤ 100.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia visų biocidų medžiagų saugos duomenų lapų kopijas ir informaciją apie biocidų koncentracijas galutiniam produkte.

4 kriterijus. Kvapiosios medžiagos

- a) Produkte neturi būti kvapiųjų medžiagų, kuriose yra nitromuskusų arba policiklinių muskusų (kaip nurodyta pirmiau 3 kriterijaus a punkte).
- b) Visos cheminės medžiagos, dedamos į produktą kaip kvapiosios medžiagos, turi būti pagamintos ir (arba) tvarkomos pagal Tarptautinės kvapiųjų medžiagų asociacijos veiklos kodeksą. Kodeksas pateikiamas IFRA interneto svetainėje <http://www.ifraorg.org>.
- c) Kiekvienos kvapiosios medžiagos, kuriai taikomas Reglamento (EB) Nr. 648/2004 dėl ploviklių (VII priedo) deklaravimo reikalavimas ir kuri nėra uždrausta pagal 3 kriterijaus c punktą, ir kiekvienos (kitos) kvapiosios medžiagos, kuriai priskiriama frazė H317/R43 (gali sukelti alerginę odos reakciją) ir (arba) H334/R42 (įkvėpus gali sukelti alerginę reakciją, astmos simptomus arba apsunkinti kvėpavimą), kiekis neturi viršyti ≥ 0,010 % (≥ 100 ppm).
- d) Kvapiosios medžiagos neturi būti naudojamos profesiniam naudojimui skirtuose rankomis plaunamų indų plovikliuose.

⁽¹⁾ OL L 200, 1999 7 30, p. 1.

Vertinimas ir patikra. Pateikiama atitikties kiekvieno kriterijaus punkto (a, b ir d) reikalavimams deklaracija. Atitiktčiai kriterijaus c punkto reikalavimams įrodyti pareiškėjas pateikia pasirašytą atitikties deklaraciją, kurioje nurodytas produkte esančių kvapiųjų medžiagų kiekis. Pareiškėjas taip pat pateikia kvapiųjų medžiagų gamintojo deklaraciją, kurioje nurodytas kiekvienos cheminės medžiagos, esančios Tarybos direktyvos 76/768/EEB ⁽¹⁾ I dalies III priede išvardytose kvapiuosiose medžiagose, kiekis ir (kitų) cheminių medžiagų, kurioms priskirtos rizikos frazės R43/H317 ir (arba) R42/H334, kiekis.

5 kriterijus. Ėsdinimo savybės

Produktas neturi būti klasifikuojamas kaip ėsdinantis (C) mišinys, kuriam priskiriama R34 arba R35 frazė pagal Direktyvą 1999/45/EB, arba kaip 1-os odos ėsdinimo kategorijos mišinys pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas kompetentingai institucijai nurodo tiksliai visų produkte arba bet kuriame produkto sudėtyje esančiame mišinyje esančių cheminių medžiagų, kurios klasifikuojamos kaip ėsdinančios (C) ir kurioms priskiriama R34 arba R35 frazė pagal Direktyvą 1999/45/EB arba kaip 1-os odos ėsdinimo kategorijos mišiniai pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008, koncentracijas ir pateikia medžiagų saugos duomenų lapų kopijas.

6 kriterijus. Pakavimo reikalavimai

- Plastikai, naudojami pagrindinei tarai gaminti, ženklinami pagal 1994 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 94/62/EB dėl pakuočių ir pakuočių atliekų ⁽²⁾ arba pagal DIN 6120 1 ir 2 dalis, atsižvelgiant į DIN 7728 1 dalį.
- Jei pagrindinė pakuotė yra pagaminta iš antrinio panaudojimo medžiagų, bet kokia su tuo susijusi nuoroda turi atitikti ISO 14021 standartą „Aplinkosauginiai ženklai ir aplinkosauginės deklaracijos. Savarankiški aplinkosauginiai pranešimai (II tipo aplinkosauginis ženklavimas)“.
- Plastikinei pakuotei galima naudoti tik tuos ftalatus, kurių rizika paraiškos teikimo metu buvo įvertinta ir kurie nesuklasifikuoti pagal 3 kriterijaus c punktą.
- Pagrindinės pakuotės masės ir naudmenų santykis (WUR) neturi viršyti šių verčių:

Produkto tipas	WUR
Rankomis plaunamų indų plovikliai, kurie prieš naudojimą skiedžiami vandeniu	1,20 gramo pakuotės litrai naudojamo tirpalo (indų plovimo vandens)

WUR apskaičiuojamas tik pagrindinei pakuotei (įskaitant dangtelius, kamščius ir dozavimo pompas/purkštuvus) pagal šią formulę:

$$WUR = \Sigma((W_i + U_i)/(D_i * r_i)),$$

čia:

W_i – pagrindinės pakuotės (i), įskaitant etiketę, jeigu ji yra, masė (g);

U_i – neperdirbtos (pirmašyk pagamintos) medžiagos, esančios pagrindinėje pakuotėje (i), masė (g). Jei perdirbtos medžiagos dalis pagrindinėje pakuotėje yra 0 %, tada $U_i = W_i$;

D_i – pagrindinėje pakuotėje (i) esančių funkcinių dozių skaičius (gamintojo rekomenduojamų dozių 1 litrai plovimo vandens paruošti, išreikštų tūrio vienetais, skaičius);

r_i – perdirbimų skaičius, t. y. kiek kartų pagrindinė pakuotė (i) yra naudojama tam pačiam tikslui per grąžinimo ar pakartotinio užpildymo sistemą ($r_i = 1$, jei pakuotė nėra pakartotinai naudojama tam pačiam tikslui. Jei pakuotė yra pakartotinai naudojama, laikoma, kad r_i yra 1, nebent pareiškėjas gali įrodyti, kad ji panaudojama daugiau kartų.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas kompetentingai institucijai pateikia produkto WUR skaičiavimą kartu su deklaracija, kad laikomasi kiekvieno šio kriterijaus punkto reikalavimų. Atitiktčiai kriterijaus c punkto reikalavimams įrodyti pareiškėjas pateikia užpildytą ir pasirašytą atitikties deklaraciją.

7 kriterijus. Tinkamumas naudoti

Produktas turi būti tinkamas naudoti ir atitikti vartotojų poreikius.

Plaunamoji geba ir plovimo efektyvumas turi atitikti arba būti didesni už toliau nurodyto būdingojo etaloninio ploviklio plaunamąją gebą ir plovimo veiksmingumą.

⁽¹⁾ OL L 262, 1976 9 27, p. 169.

⁽²⁾ OL L 365, 1994 12 31, p. 10.

Vertinimas ir patikra. Plaunamajai gebai ir plovimo efektyvumui tikrinti turi būti atliekamas reikalavimus atitinkantis ir pagrįstas laboratorinis veiksmingumo bandymas pagal apibrėžtus parametrus, kaip išdėstyta „Rankomis plaunamų indų ploviklio veiksmingumo tikrinimo sistemoje“ (angl. „Framework for testing the performance of dishwashing detergents“), kurios aprašą galima rasti

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/ecolabelled_products/categories/hand_dishwashing_detergents_en.htm.

Būdinguoju etaloniniu plovikliu laikomas ploviklis, nurodytas pagal IKW veiksmingumo bandymo metodą „Rankomis plaunamų indų ploviklių kokybės vertinimo rekomendacijos“ (angl. „Recommendation for the quality assessment of hand dishwashing detergents“, SÖFW-Journal, 128, 5, p. 11–15, 2002), pritaikius šį bandymą taip, kad jį atliekant naudojama dozė yra 2,5 mililitrai etaloninio ploviklio 5 litrams vandens..

IKW veiksmingumo bandymo metodą „Rankomis plaunamų indų ploviklių kokybės vertinimo rekomendacijos“ (SÖFW-Journal, 128, 5, p. 11–15, 2002) galima taikyti jį pritaikius, kaip pirmiau nurodyta, ir jį galima parsisiųsti iš http://www.ikw.org/pdf/broschueren/EQ_Handgeschirr_e.pdf.

8 kriterijus. Naudojimo instrukcija

Ant pakuotės pateikiama ši informacija:

- a) „Nenaudokite tekančio vandens, pamerkite indus ir naudokite rekomenduojamą dozę“ (arba lygiavertis tekstas);
- b) ant pakuotės pakankamo dydžio raidėmis aiškiam fone nurodoma rekomenduojama dozė. Dozė, kurios reikia 5 litrams suteptiems ir mažiau suteptiems indams plauti skirtą vandens paruošti, nurodoma mililitrais (ir arbatiniais šaukšteliais);
- c) rekomenduojama (bet nėra privaloma) apytikriai nurodyti, keliems plovimams užteks viename butelyje esančio ploviklio.

Tai apskaičiuojama produkto tūrį padalijus iš dozės, kurios reikia 5 litrams suteptiems indams plauti skirtą vandens paruošti.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas kompetentingai institucijai pateikia produkto pakuotės, įskaitant etiketę, pavyzdį ir atitikties kiekvieno šio kriterijaus punkto reikalavimams deklaraciją.

9 kriterijus. ES ekologinio ženklo etiketėje pateikiama informacija

Neprivaloma etiketė, kurioje yra teksto langelis su tokiu įrašu:

- „— mažesnis poveikis vandens organizmams,
- mažesnis pavojingų medžiagų kiekis,
- mažesnis pakuočių atliekų kiekis,
- aiškios naudojimo instrukcijos.“

Neprivalomos etiketės su teksto langeliu naudojimo gairės pateikiamos „ES ekologinės etiketės logotipo naudojimo gairėse“, kurios yra interneto svetainėje http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/promo/logos_en.htm.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia etiketės pavyzdį ir atitikties šiam kriterijui deklaraciją.

I priedėlis

Ploviklių ingredientų duomenų bazės (PIDB) sąrašas

PIDB sąrašas (A dalis) – tai sąrašas, kuriame pateikiama informacija apie ploviklių sudėtyje paprastai esančių ingredientų toksiškumą vandens organizmams ir biologinį skaidumą. Sąraše pateikiama informacija apie įvairių plovimo ir valymo produktuose naudojamų cheminių medžiagų toksiškumą ir biologinį skaidumą. Sąrašas nėra baigtinis, tačiau PIDB sąrašo B dalyje pateikiamos gairės dėl į PIDB sąrašą neįtrauktų cheminių medžiagų atitinkamų skaičiavimo parametrų (pvz., toksiškumo koeficiento (TF) ir skaidumo koeficiento (DF), naudojamų ribiniam skiedimo tūriui apskaičiuoti) nustatymo. Sąrašas yra bendro pobūdžio informacijos šaltinis ir į jį įtrauktos cheminės medžiagos nėra automatiškai patvirtintos naudoti ES ekologiniu ženklu paženklintuose produktuose. PIDB sąrašą (A ir B dalis) galima gauti ES ekologinio ženklo interneto svetainėje http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/ecolabelled_products/categories/did_list_en.htm.

Cheminių medžiagų, apie kurių toksiškumą vandens organizmams ir biologinį skaidumą neturima duomenų, TF ir DF nustatyti galima pasinaudoti struktūrine analogija su panašiomis cheminėmis medžiagomis. Tokią struktūrinę analogiją tvirtina kompetentinga institucija, suteikianti ES ekologinio ženklo licenciją. Kitu atveju pagal toliau nurodytus parametrus taikomas blogiausio atvejo metodas:

Blogiausio atvejo metodas:

Ingredientas	Ūmus toksiškumas			Ilgalaikis toksiškumas			Skaidumas		
	LC ₅₀ /EC ₅₀	SF _(ūmus)	TF _(ūmus)	NOEC (*)	SF _{(ilgalaikis) (*)}	TF _(ilgalaikis)	DF	Aerobinis	Anaerobinis
Pavadinimas	1 mg/l	10 000	0,0001			0,0001	1	P	N

(*) Jei nerandama priimtinių duomenų apie ilgalaikį toksiškumą, šios skiltys paliekamos tuščios. Tokiu atveju TF_(ilgalaikis) prilyginamas TF_(ūmiam).

Lengvo biologinio skaidumo patvirtinimas dokumentais

Taikomi šie lengvo biologinio skaidumo bandymo metodai:

- 1) Iki 2010 m. gruodžio 1 d. ir pereinamuoju laikotarpiu nuo 2010 m. gruodžio 1 d. iki 2015 m. gruodžio 1 d.

Direktyvoje 67/548/EEB numatyti lengvo biologinio skaidumo bandymų metodai, visų pirma tos direktyvos V.C4 priede aprašyti metodai arba jiems lygiaverčiai OECD 301 A–F bandymų metodai, arba jiems lygiaverčiai ISO bandymai.

10 dienų laikotarpio principas netaikomas paviršinio aktyvumo medžiagoms. *Reglamento (EB) Nr. 440/2008 priedo C.4-A ir C.4-B dalyse nurodytų bandymų (ir jiems lygiaverčių OECD 301 A ir E bandymų bei lygiaverčių ISO bandymų) rezultatų atitikimo lygis turi būti 70 %, o C.4-C, D, E ir F bandymų (ir jiems lygiaverčių OECD 301 B, C, D ir F bandymų bei lygiaverčių ISO bandymų) rezultatų atitikimo lygis turi būti 60 %.*

- 2) Po 2015 m. gruodžio 1 d. ir pereinamuoju laikotarpiu nuo 2010 m. gruodžio 1 d. iki 2015 m. gruodžio 1 d.

Reglamente (EB) Nr. 1272/2008 numatyti bandymų metodai.

Anaerobinio biologinio skaidumo patvirtinimas

Standartinis anaerobinio skaidumo bandymas yra EN ISO 11734, ECETOC Nr. 28 (1988 m. birželio mėn.), OECD 311 arba lygiavertis bandymo metodas, taikant 60 % visiško skaidumo anaerobinėmis sąlygomis reikalavimą. Norinti patvirtinti, kad 60 % visiškas skaidumas buvo pasiektas anaerobinėmis sąlygomis, gali būti taikomi bandymų metodai, kuriuose imituojamos atitinkamos anaerobinės aplinkos sąlygos.

Ekstrapoliavimas į PIDB sąrašą neįtrauktoms cheminėms medžiagoms

Kai ingredientai neįtraukti į PIDB sąrašą, būtini dokumentai, kuriais įrodomas anaerobinis biologinis skaidumas, gali būti gaunami taip:

- 1) Taikoma pagrįsta ekstrapoliacija. Bandymų rezultatai, gauti su viena žaliava, taikomi panašios struktūros paviršinio aktyvumo medžiagų visiškam anaerobiniam skaidumui ekstrapoliuoti. Jei tam tikros paviršinio aktyvumo medžiagos (ar homologų grupės) anaerobinis biologinis skaidumas yra patvirtintas pagal PIDB sąrašą, galima daryti prielaidą, kad panašaus tipo paviršinio aktyvumo medžiaga taip pat yra biologiškai skaidi anaerobinėmis sąlygomis (pvz., C12–15 A 1–3 EO sulfatas [PIDB Nr. 8] yra biologiškai skaidus anaerobinėmis sąlygomis, taigi galima daryti prielaidą, kad panašus anaerobinis biologinis skaidumas būdingas ir C12–15 A 6 EO sulfatui). Kai paviršinio aktyvumo medžiagos anaerobinis biologinis skaidumas yra patvirtintas taikant atitinkamą bandymo metodą, galima daryti prielaidą, kad panašaus tipo paviršinio aktyvumo medžiaga taip pat yra biologiškai skaidi anaerobinėmis sąlygomis (pvz., literatūros

duomenimis, kuriais patvirtinamas alkilo esterio amonio druskų grupei priklausančių paviršinio aktyvumo medžiagų anaerobinis biologinis skaidumas, galima naudotis kaip dokumentais, kuriais patvirtinamas panašus kitų ketvirtinių amonio druskų, kuriose yra esterio jungčių alkilo grandinėje (-ése), anaerobinis biologinis skaidumas).

- 2) Atliekamas anaerobinio skaidumo atrankos bandymas. Jei būtini nauji bandymai, atliekamas atrankos bandymas taikant EN ISO 11734, ECETOC Nr. 28 (1988 m. birželio mėn.), OECD 311 arba lygiavertį metodą.
 - 3) Atliekamas mažos dozės skaidumo bandymas. Jei būtini nauji bandymai ir kyla eksperimentinių problemų atliekant atrankos bandymą (pvz., slopinimas dėl bandomosios cheminės medžiagos toksiškumo), bandymai pakartojami naudojant mažą paviršinio aktyvumo medžiagos dozę ir stebimas skaidumas matuojant ^{14}C ar atliekant cheminę analizę. Bandymai su mažomis dozėmis gali būti atliekami taikant OECD 308 (2000 m. rugpjūčio mėn.) arba lygiavertį metodą.
-